

DISTRIBUIÇÃO

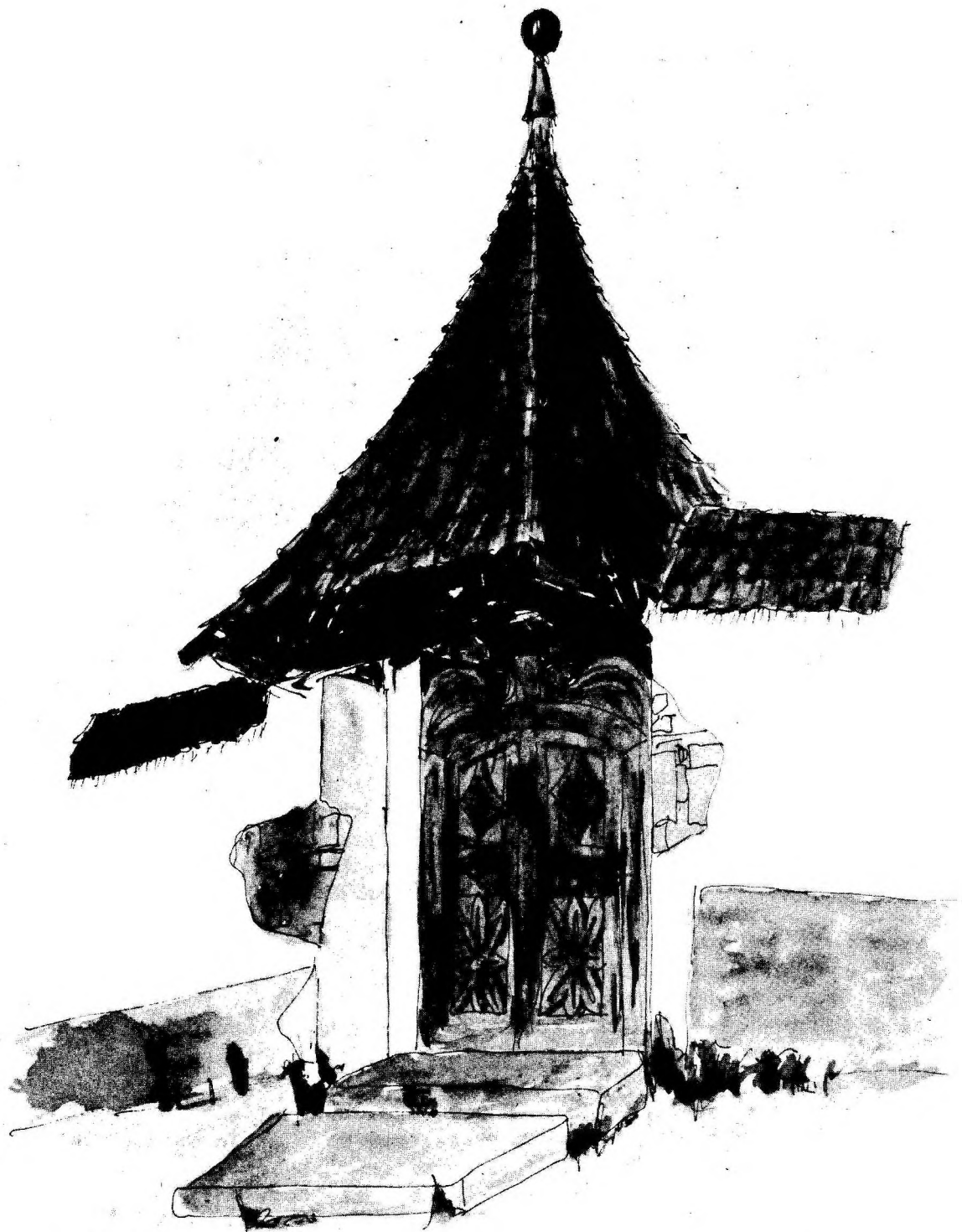
INTERNA

SZÓVAL,

I. ÉVF. - 8. SZÁM

SÃO PAULO, 1981. NOVEMBER 25.

BRAZILIAI MAGYAROK LAPJA

KSZSPB/ERDELY

HENDR '81

Anuar Sadat

Dr. Gácsér Imre OSB

Henry Kissinger, a volt amerikai külügy-miniszter emlékirataiban megírja, mekkorát tévedett Anuar Sadat értékelésében, amikor Gamal Abdel Nasser halála után Egyiptom élére került. "Úgy véltem, — írta —, hogy jelentősége múló és nem marad, legfeljebb pár hétig. Egyik legsúlyosabb tévedésem volt. Korunk egyik első vonalbeli államférfija lett". Amikor október 6-án, az 1973-as YOM KIPPUR-napi offenzívának évfordulójára rendezett katonai díszszemlén a merénylők kioltották életét, századunk második felének egyik értékes és talán utolsó igazi államférfijától fosztották meg az emberiséget.

Mert Anuar Sadat azok közé a ritka államférfiak közé sorolható, akik, akármilyen furcsán is hangzik, hisz' általánosan elterjedt felfogás szerint politika és erkölcs két egymást kizáró fogalom, morális elvek érvényesítésével kormányoznak. És készek ezért szembenézni azzal a manapság szinte biztosan várható ténnyel, hogy előbb-utóbb gyilkos kéz végez velük. 1972-ben küldi a mintegy 20.000 főnyi szovjet katonai "tanácsadót". 1973-ban megindítja a negyedik háborút Izrael ellen. Sikerül neki elfelejtetni ezzel a három előző háború szégyenletes kudarcát és belpolitikailag megszilárdítania helyzetét, ugyanakkor fegyverszüneti szerződéssel visszaszerezni 30 km szélességű sávot a Szuezi csatorna keleti partján. Szabadon a szovjet befolyástól, belpolitikailag erősén, most már elindulhat azon az úton, amelyet reális politikai érzelke szab meg neki: megteremtteni a békét Izraellel. Tisztában van azzal, hogy kihívja ezzel az egész arab világ gyűlöletét, hogy Egyiptomban is nehezen fogadják el ezt a békét kereső utat. Mégsem hátrál meg. 1977-ben Izraelbe látogat. Mert meggyőződése, hogy Egyiptom csak akkor tud megbirkózni problémáival, nyomorával, hábékében élhet.

Ehhez természetesen nem a Szovjetunióval keres támogatást, hanem az Egyesült Államoknál. Így jön létre 1979 márciusában a Camp Davidban megkezdett tárgyalások eredményeképpen a békekötés a két állam közt. A washingtoni Fehér Házban Anuar Sadat és Menachem Begin Carter elnökkel aláírják a békeszerződést.

Hatalmas lépés a közelkeleti viszályok megszüntetése felé. De ugyanakkor, amikor a szabad világ a béke hőseként ünnepli őt, az arab világ, az egyetlen Szudánt kivéve, el-lene fordul. Mégis van bátorsága ahhoz, hogy olyan mélyen emberi gesztust mutasson, amely minden érző embernek szívéhez férkőzik. Befogadja családjával a trónvesztett perzsa sahot, Reza Pahlevit, akit halálos betegen dobálnak egyik országból a másikba, mert féltik gazdasági érdekeiket. Amilyen szégyenfolt ez a mai világunk számára, annyira vígasztaló a barátságának és a hálának megnyilatkozása olyan embertől, aki tudja, milyen gyűlöletet kelt ezzel is maga ellen.

A gyűlölet végül is végzett vele. Mert békét és emberséget akart. Kiesését a világpolitikából ilyen tragikus módon, azt hisszük, ő is előre látta. Kérdés, mit várhatunk ezután Közelkeleten? Mi lesz saját országával, életművével, amely csak elkezdődött, a békével, a világ egyik robbanásig feszült vidékén? Tény, hogy a merénylők szándéka csak félig sikerült. Nem tudták megölni, mint terveztek, Egyiptom valamennyi vezetőjét. A várt anarchia nem következett be és Hosni Mubarak elnökkel remélhető Anuar Sadat politikájának továbbvitele. Egyes szakértők szerint azonban Mubarak kormánya csak átmeneti lehet. Az anarchia veszélye Egyiptomban fenáll, a béke folyamata, amely Camp Daviddal elindult, megfeneklett, káoszra kell számítani. Valóban történt is kísérlet a káosz kirobbantására mindjárt a merénylet után. De a kormány erőlyesen végét vetette.

Faruk óta a hadsereg tartja kezében a hatalmat 400.000 emberével. Ez elvben garancia a jövőre, de függ a nyugattól is, elsősorban az Egyesült Államoktól, megismétlődik-e, ami Iránnal történt, ahol az izlám fanatikusaiknak Khomeinivel sikerült megdönteniük az erős hadsereg ellenére Reza Pahlevi uralmát?

Irán helyét a nyugati politikában Egyiptom foglalta el. Az Egyesült Államoknak fogódzkodó pontja a fanatizmustól, gyűlölettől, terrorizmustól, háborútól tiprott Közelkeleten. Meddig? Lehet-e várni Izraeltől, hogy hajlékonyságot mutasson a palesztinai kérdés megoldásában? Lehet-e remélni az arab világtól, hogy ezt a kérdést ne csak a szerencsétlen Libanon kárára próbálja megoldani ahelyett, hogy pozitív módon próbálna segíteni, például hazát adni a hazájukat vesztett palesztinaiaknak? A második világháború után a romokban heverő Németország milliószám fogadta be a hazátlanokat, nemcsak a saját nemzetbélieket, hanem a kommunizmus áldozatainak hatalmas tömegét is. Akár-

milyen áldozatba is került, nem hagyták őket évtizedeken át barakktáborokban, ahol az élet valóban erkölcsi roncsokat teremt, hanem tisztességes, emberhez méltó élethez segítették őket a szabad és győztes nyugat támogatásával. Annak, hogy a palesztinai kérdés annyira elfajult, hogy ma a világbékét veszélyezteti, nemcsak Izrael létezése az oka, hanem az arab világ közömbössége is.

Anuar Sadať ezt világosan látta. Ezért kereste a békés megoldást és ezért kellett meghalnia.

A SZERKESZTŐSÉG
HÁLÁSAN KÖSZÖNI
A MAGYAR KOLÓNIA
JELENTŐS ADOMÁNYAIT

OLVASSA, TÁMOGASSA LAPUNKAT !!

SZÓVAL,

Rua Sergipe, 270
01243 - SÃO PAULO - SP
Tel: 256-1241

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

Hársi Ernő, Szabó László, Gyuricza Gábor,
Bálint Emese, Koszka Árpád, Fenyvesi Ági,
Lajtaváry Dani.

Olvasószerkesztő: Tényi Gyula

Pénztáros: Zagon Kati

A névvel ellátott cikkek nem feltétlenül
azonosak a Szerkesztőség véleményével.

Rákóczi Hazatérése

Piller Gedeon

Október a magyar történelemben egy eseményekben gazdag hónap. Sajnos azonban főleg szomorú eseményekben:

1849. október 6 - az "Aradi vértanúk"
1956. október 23 - a szabadságharc, melyet a szovjet tankok tapostak el.

De a két dátum között helyet foglal egy ünnep is a magyar nemzet számára. Hetvenöt (75) évvel ezelőtt, még az Osztrák-Magyar Monarchiában, 1906. október 29-én hozták haza II Rákóczi Ferenc hamvait Törökországból, a Márványtenger partjairól és helyezték örök nyugalomra a kassai Szent Erzsébet Székesegyház, Szent István kápolnája alatti sírboltba.

II Rákóczi Ferenc (született 1676. III. 27. a Borsi várkastélyban, ma CSSR) miután a magyar nép függetlenségéért vívott harcát a Habsburgok leverték, Lengyelországon (1711) és Franciaországon (1713) keresztül 1717ben Konstantinápolyba menekült.

Mint emigráns (akkor "bujdosónak" neveztek), tengette itt életét a "török porta" jövöltábol, pedig valaha az ország egyik leggazdagabb ura volt! Osztottak sorsában hú bajtársai, kik szintén a győztes bosszúja elől menekültek külföldre. Itt, a Rodostó nevű (ma Tekirdag) helységben élt és halt meg: 1735. április 8-án.

A fejedelem kivánságára, Mikes Kelemen, hú kamarása, Rákóczi szívét még 1735-ben a franciarszági Grosbois-i kolostorba küldte és bebalzsamozott tetemét anyja: Zrínyi Ilo na hamvai mellé helyezték el az isztambuli Szent Benedek kápolnában.

A következő évszázadok alatt a magyar nép nagy nosztalgiával gondolt hős fejedelmére, ki a magyar szabadságvágyat és katonai erényt jelképezte. Hamvai viszont idegen föld

ben feküdtek, hol nem lehetett neki azt a hódolatot és szeretetet megadni, amit minden magyar érzett iránta. Már régen hazahoztatták volna hamvait, de az ebbeli kezdeményezések az osztrák külügyminisztériumban elsikkadtak. Annak nem volt érdeke a magyar nemzeti érdeket táplálni.

Thaly Kálmán történelemtudósunk, ki a fejedelmi hamvak Kassára (Abaúj megye) való hozatala érdekében megindult mozgalom élén állott, 33 évig munkálkodott fáradság nélkül, míg az ő és a magyar nép álma 1906. októberében valóra válhatott.

Miután a török udvarral a hazahozatalt célzó tárgyalások eredménnyel jártak és végre az osztrák külügyi hivatal sem ellenezte, a magyar Országgyűlés 1906. októberében eltörölte a Rákóczit megbélyegző 1715. évi törvényt és újat alkotott. Ez így szólt: "... II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak tetemei hazaszállíttatván, országos küldöttségek által, 8. ünnepiesen a kassai székesegyházban, Thököly Imre teteme pedig a késmárki evangélikus egyházban tétessenek örök nyugalomra. Az 1715. évi 49. törvénycikk 2. és 3. szakaszai eltöröltetnek".

A magyar "Hamvakat Hazahozó Bizottság" Thaly Kálmán országgyűlési képviselő vezetése alatt, azonosította a tetemeket és egy hálafeliratot nyújtott át a török uralkodónak, aki a nyolcfős magyar küldöttséget meleg fogadtatásban részesítette.

Magyarországon eközben megkezdődött a diadalpályák építése, a lakóházak feldíszítése, a lovasbandériumok szervezése, a gyászhintők és ravatalok elkészítése, tribünök felállításai és az egész ország díszbeöltözött.

A hamvakat Isztambultól Konstancaig a Kelet nevű hajó szállította, onnan pedig a végső nyughelyükig, vonat. Nemcsak a fejedelmi hamvakat adta vissza Törökország, hanem édesanyját, Zrínyi Ilonát, fiát, Rákóczi József- és hűséges híveit: gróf Bercsényi Miklós és felesége-, Csáky Krisztina-, gróf Eszterházy Antal-, Sibrik Miklós-, és Thököly Imre nevelőapja (Zrínyi Ilona második férje) hamvait is.

A vonat október 25.én indult Konstanca-ból a magyar határ felé. Bukarestben és Belgrádban gyászmisét tartottak a fejedelem tiszteletére. Államférfiak és neves tudósok küldöttségek a magyar küldöttséget és az állomásokon üszegyült nép kegyelettel adózott a még halálában is népszerű fejedelemnek: II. Rákóczi Ferencnek.

A magyar kormány képviselői október 27.én vették át az orsovai határállomáson a hamvakat. Megható volt a rengeteg virág, -mellyel a szerb, román és horvát szegény népköszöntötte a meghalt magyar fejedelmet, kiknek elbűdei ott küzdöttek vitézül Rákóczi kurucái között.

Orsovától Budapesten keresztül egy dalút vezetett a felvidéki Kassáig. Ország-szerre égtek a máglyatűzek, dörögtek a tarackok és amerre a külvonaton elhaladt, a pályatest mindkét oldalán tengernyi nép állt sorfalat, meghatottan, kalaplevéve vagy leborulva - így üdvözölték a hazatérő fejedelmet és híveit. Pedig az őszi időjárás nem kedvezett az ünnepségeknek. Zuhogott a jég-hideg eső és a Duna völgyét köd borította.

Budapestre október 28.án reggel érkezett meg a külvonaton. Rákóczi hamvait a gyászmenet a Bazilikába vitte és gyászmise keretében a magyar püspöki kar felszentelte. Thököly Imre tetemét a Deák téri református templomban ravatalozták fel. Amerre a díszmenet elhaladt, a házakat zászlótenger borította el. Az erkélyeken, ablakokban csüngtek az emberek és a felállított tribünök roskadoztak az ország minden tájáról ez alkalomra idecsődült hódolók ezrei alatt. A lakástulajdonosok a kijelölt útvonalon már október közepén bérbeadták drága pénzért (100 és 400 koronáért) az ablak és erkélyhelyeket. Óriási volt a tolongás és a pesti útvonalon hőmpölygő tömegben egymást követették az ájulások, rosszullétek.

A külvonaton még aznap este indult Sátoraljaújhelyen át Kassa felé. Az esthomály beálltától egész virradatig, amerre a vonat elhaladt, a pályatestet teljesen megvilágító, hatalmas örömtűzek égtek. Rákóczi zászlók és címerek díszítették a pályaudvarokat. Kassa előtt, már Abaúj-megyében villanykörtékből "II. Rákóczi Ferenc" neve világított. A megyehatár hegyormain is örömtűzek égtek, a szalónci vár és a gróf Forgách István vadászkastélya fényárban úszott. Egy, még soha nem látott, festőien szép fogadtatás volt ez, mellyel a megye adott kifejezést hódolatának.

Oktober 29.én a reggeli órákban ágyúlővések és harangzúgás közepette érkezett a külvonaton Kassára, ahol közvetlenül a külvonatra a célra felállított díszsátor előtt állt meg. A koporsót először itt ravatalozták fel. A hamvakat a díszküldöttség fogadta, Dr. Rakovczky főispán, Éder Ödön polgármester vezetésével. Díszőrség, kivont karddal, díszmagyarban állta körül a sátrat. Innen indult a temetési menet, melyből a leg-

szemléltetőbbben egyenest az akkori "Abaúj-Kassai Közönség" riportja szövege alapján:

"... Fény és pompa, lelkesedés, nemzeti büszkeség és mély megilletődés tükröződött vissza az arcokon. Könnyhullatás és átszellemült lelkes és lángoló nemzetszeretet váltották egymást, amint elvonultak a tengerenyi embertömegek között a nagy Fejedelem és társainak bíborral letakart koporsóit vivő gyászkozsok. Minden szem a Rákóczi porait vivő koporsóra szegeződött. A festői csoportokból álló menet legpompásabb részeit képezték a menet kapitánya gróf Hadik János államtitkár, aki fehér lovon, melyet két csatlós is alig bírt fékezni, festői volt. Mögötte négy kékméntes harsonás lovagolt indulót költülve. A bandériumok között nemcsak legszebb, de a legregulázottabb is a kék ing, gatyá, veres mellény és rézfokosú abaujtornamegyei bandérium volt, melynek egyik impozáns csoportját a metzenzéfiek képezték. Mesések voltak a törvényhatóságok úri bandériumai gróf Forgách Istvánnal az élőkön, melyek egyenként és összesen festői esetre voltak méltók. A papság végtelen hosszú sora után jött a gyászkozs, melyet költül erre a célra készítettek. Az első hat fekete ló húzta. Ez vitte Rákóczi hamvait, továbbá Zrínyi Ilona és Rákóczi József bíborral letakart koporsóit. A második díszes kozs a többi három hű bűdosónak a csontjait vitte. Ezekután következtek a családtagok, Wekerle miniszterelnök, a főrendek, képviselők és a fényes díszmagyarban lévő költöltségek végtelen sora. — Amerre a menet elhaladt, az utca két oldalát sűrű néptömeg szegélyezte. A házak ablakaiból, erkélyeiről, sőt még a háztetökről is ezren gyönyörködtek a díszmenetben és nagy volt a lelkesedés. — A díszmenet fél tizenegyre vonult be a Dömba az összes harangok zűgása között s míg a templomban Dr. Fischer-Colbri Ágoston püspök fényes papi segédlettel a gyászmisét celebrálta és az egyházi ének-és zenekar Cherubini rekviemét adta elő, azalatt a dalegylet, mely a menetből a színháznál kivált, a színház teraszán foglalt állást s újra elénekelte a "Rákóczi hazajött" című alkalmi dalt és a Szózatot, melyet nagy köztönség hallgatott s végül zajosan megéljenezte a dalosokat".

A díszközgyűlésen szövegek és gyönyörű beszédek hangzottak el. Ugyanekkor leleptek le a Rákóczit álló alakban ábrázoló festményt, melyet Lengyel-Reinfuss Ede kassai festömvész és tanár festett. Következtek a testületek, egyesületek és iskolák felvonulásai, hogy koszorúikat letegyék a ravatalra. Végülis d. u. 5 órakor kezdetét vette a sírbatétel. Megkandultak a kis harangok,

jelezve hogy a dicsö Fejedelmet és bűdosö társait most tesszik a kriptába, ördök pihenö helyökre.

Thököly Imre hazatérö hamvait szlovák, magyar, cseh, ruszin favágók, parasztok, bányszok ezreinek a részvételével, másnap, október 30.án helyezték ördök nyugalomra Szepességben, a kismárki új evangélikus templom mauzóleumában.

Ki hitte volna akkor, ezen az országos ünnepeyen, hogy nem egész negyedévszázad elmultával a fejedelmi hamvak újból "idegen" földben fognak nyugodni? Az első világháború balsikerű kimenetele folytán a trianoni békediktátum (1920.VI.4) az egész Felvidéket Kassával együtt a cseheknek jutatta. De a Fejedelem és hűséges társainak koporsója sohasem maradt virág nélkül! A kassai magyarok minden október 29.én elzarándokolnak a kriptába és a koporsót elborítják virágaikkal — és könnyeikkel.

1938-ban, amikor a trianoni béklyök lazulni kezdtek, a kassai polgárok egy domborműves emléktáblát helyeztek el a sírbolt külsö falán, a döm északi kapuja mellett. Még ebben az évben, november 11.én Kassa visszatért az anyaországhoz!

1939-ben, Európában újból elkezdtek dördögni az ágyúk. Mikor 1945-ben elhallgattak, egy-, még az 1920-as trianoni békénél is nagyobb katasztrófának nyitottak kaput. Kassára, a szovjet tankok árnyékában újból a cseh szlovák sovinszta államhatalom tette be a lábát. Leverték a domborműves emléktáblát a fejedelem sírjáról és kihirdették az új államprogramot, melyben megfosztották a kisebb ségi sorsra vetett magyarokat nemcsak az állampolgárságuktól, de minden emberi joguktól is.

Sok elfulladt jajkiáltást és zokogást hallott ekkor sírjában II. Rákóczi Ferenc. De miután a kisebbségi sorsban élő magyarság legsiralmasabb és legmegalázottabb korszaka után a politikai vonalon egy kis enyhülés állt be, a domborműves emléktábla újra visszakerült régi helyére. Csak a latin szöveget változtatták meg. "RÁKÓCZI EMLÉKE TÖVÁBB ÉL!"

Ha idegen földben is, de hirdeti a dicsö séges magyar múltat és táplálja a reményt, hogy a szlovák és magyar nép megtalálja köztös, békés útját egy jobb jövő érdekében, egymást megbecsülve és elismerve, mint ahogy azt már a Fejedelem zászlaja alatt megtette.

Hazám

Karinthy Ferenc

Hosszas távollét után, óceánokon át különféle légitársaságokkal Európába érkezve, Madridban végre Malév-gépre szállok, az már hazáig visz, egy darab Magyarország. Holt-szezon vagy mi a csuda: Zurichig én vagyok egyetlen utasa. Ennek kijáró reverenciával fogadnak, hozzá, úgy tetszik, fel is ismer-tek, az első osztályba ültetnek, a csinoska stuvi elhalmoz enni-innivalóval, váltig kí-nálgat, kihoz a személyzetnek készült ga-rantált presszókávéből is. Még mohóbban kapok az otthoni sajtón, reggel Ferihegyről indultak, velük a friss pesti újságok. Mi-lyen furcsa: mintha az odakint töltött idő kihullott volna az életemből, megint a *mai napba* csöppenni, a hetekkel ezelőtt elej-tett fonalat a forró jelenben fölvenni. Először a halálozást futom át, majd a sportot, onnan lapozok vissza az izgalmas belpolitikai hírekre, melyik vezető hánya-dik kerületbe látogatott. Magyar szívem megdobog, ki tudja, holnap tán azt olvasom: *K. F. ismét a XI. kerületben!*

Hogy kevéske dolgával végzett, a kislány rágyújt, mellém ül.

- Ha elárul nekem valamit, én is el-mondok valamit.

- No csak! Mire kíváncsi?

- Kikről szól ez az új novellája?

Amiben az a részeg társaság...

Türelmesen magyarázni kezdem, mint már oly sok hasonló kérdésre, hogy az író sosem egyszerűen kopírozza az életet, összevon, kiszűr, kever és vegyít, innen is, onnan is vesz elemeket, vonásokat, úgy gyúrja és formálja alakjait, satöbbi, satöbbi. A kedves légikisasszonyt ez már nem érdekli annyira, figyelme ellanyhul, a valóság unalmasabb a pletykánál.

- No, és mit akart maga mesélni?

- De nem tőlem hallotta.

- Jó, jó, persze.

- Hát csak az, ha nem haragszik meg...

Maga otthon ki lesz nyírva.

- Kinyírják? Engem?

- Nem én mondtam!

Lassan szétáradó melegség támad bennem, megcsap egy ismerős fuvallat, ez már némi előleg a jó vastag hazai levegőből. Újabb whiskyt kérek, elterpeszkedem az ülésen, kellemesen bizsergő várakozással. Annyi kő-borlás, bolyongás után érzem, hogy tartozom valahová. Ahol az embert kinyírják, ott a hazája. ■

Beszélgetés

Tihanyival

Sz: Hol született és miért vette fel a Tihanyi nevet?

T: Én Csaba mellett születtem, Kétegyházon, habár mindenki azt hiszi, hogy tihanyi vagyok. A Tihanyi nevet még gyerekkoromban vettem föl, mert nagyon kedves volt nékem. Annak idején a Balatonon nyaraltam a roko-naimmal és Tihany nagyon megtetszett. Azt mondtam: "Itt fogok élni, én tihanyi leszek" és azóta Tihanyinak hívnak. A rendes nevem Czeisler Ferenc, Franz Czeis-ler lettem később, mert könnyebb kiejteni, mint a Ferencet. Itt Braziliában meg majd-nem Francisco lett belőlem.

Sz: Hol és hogyan kezdte művészi pályáját?

T: Otthon, Aradon, saját kis operett-társu-lattal kezdtem, amivel bejártuk Csík-, Há-romszék megyét és az egész Erdélyt. Inkább ott tartózkodtunk, mint az anyaországban. Később saját színtársulatom volt Bukarest-ben, vagy mondjuk inkább revültársulat — Párizsból vásároltuk azokat a revűket, amik ott már lejártak. Megvettük hozzá a szín-padi kosztümöket és a zenepartitúrákat is.

Sz: Mikor vándorolt ki Dél-Amerikába?

T: Én már egy jó pár éve vagyok kint. Leg-először 1930-ban emigráltam ide Dél-Ameri-kába, mert Uruguayban és Argentínában sok rokonom volt a színművészetben. Ott szin-tén a művészipályát folytattam, operettek-ben is énekeltem.

Egész életemben állandóan utaztam, hol Franciaországban, hol Angliában, hol Olasz-országban tartózkodtam; még ma is beszélek vagy 8-10 nyelvet, annak idején még talán többet is beszéltem. Az idő sok mindent elmos az ember emlékezetéből.

1940-ben, mikor Erdélynek egy része vissza-tért, visszavándoroltam és 1953-ban ismét kivándoroltam. Megkaptam a braziliai beván-dorló vízumot és azóta vagyok itt Dél-Ame-rikában.

Sz: Hol született a Tihanyi Cirkusz és hol van a székhelye? Melyik országokat járták be a különböző turnék alatt?

T: A Tihanyi Cirkuszt itt kezdtem Brazili-ában egy kis sátorral és még kisebb szín-paddal, Jacareí városában.

A cirkusz székhelye tulajdonképpen São Paulo, de a legtöbb időt a délamerikai államok beutazásával töltjük: Argentína, Uruguay, Kolumbia, Mexikó, egészen az Egyesült Államok határáig eljutottunk, de Latin-Amerikán kívül még soha nem voltunk.

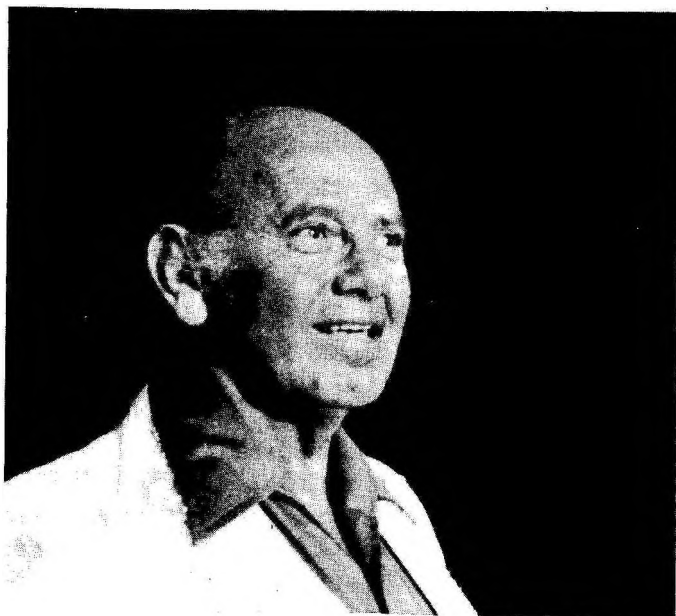
Sz: Véleménye szerint, van a cirkusznak jövése? Mit tud nyújtani, amit a színház vagy a mozi nem tud?

T: Azt hiszem, hogy a cirkusz sokkal morálisabb műsort nyújt, mint a mozi vagy a színház. Ezek annyira eltávolodtak az igazi erkőlestől, hogy manapság az emberek félnek a lábukat egyszer-egyszer betenni ilyen helyekre, mert nem tudják, hogy melyik pillanatban kell a gyermekük fejét elfordítani a vászontól, vagy a színpadtól. A cirkusz ezt még nem adja.

A cirkusz művészeti szempontból is egészen más, mint a színház. Például, bemutatok bűvésztőlüküket — a közönség előtt "csodákat" — amik egyáltalán nem csodák, hanem egyszerűen technikai, szín-, árnyék-, vagy villany effektusok. Ezekkel tudom a nézőnek elvenni a figyelmét arról, amiről el akarom venni. Ha azt akarom, hogy a közönség "csodákat" lásson egy dobozban, én azt úgy tudom lefesteni és kifesteni, hogy ha kinyitom minden oldalát és keresztül lehet látni rajta, mégsem látja a közönség azt, ahol elrejtőzik az a bizonyos valami, vagy valaki, akit a bűvész nem akar megmutatni. Olyan tökéletesen van elkészítve az anatómiai formája annak az "apparátnak". (ahogy a dobozokat nevezik) és olyan tökéletesek azoknak színei és árnyékai, hogy a bűvész azt tüntet el, amit akar. Na meg az elflérszelt nő: a közönség meg van róla győződve, hogy az kettő volt, hiszen a saját szemével látta, — őt nem lehet becsapni, — de az mégis csak egy volt. Ha egy bűvész minden este félbevágna egy nőt, akkor az sokkal erkőlcstelenebb lenne, mint az a bizonyos pornográf film a moziban.

Sz: Lehet ma még újdonságot mutatni a cirkuszban?

T: Lehet. Még vannak emberek, akik szeretik a szakmájukat és állandóan hoznak újabb és újabb számokat. Például, ebben a mostani cirkuszban sok olyan újdonságot láthatnak, amit egy másik cirkuszban nemigen találnak. És talán holnap egy másik cirkuszban olyanokat fognak látni, amiket az én cirkuszomban nem láttak. Erre azt szokták mondani, hogy egy Péter után jön egy Pál, és egy Pál után jön egy Jakab. Mindig lesz valami jobb, mindig nőnek és jönnek a tehetségek; nincs az, hogy "ennél jobb már nincsen".

Sz: A cirkusz manapság inkább a gyerekeknek, vagy a felnőtteknek nyújt szórakozást?

T: Azt hiszem, hogy a gyerekek hozzák a felnőtteket, de a felnőttek nagyon szívesen hozzák el gyerekeiket az előadásra.

Sz: Köztudomású, hogy a gyakorlás a legfontosabb a számok sikeréhez. Mikor és mennyi időt szánnak a gyakorlásra?

T: A művészek nagyon sokat próbálnak, hogy el tudják érni azt a bizonyos "salto"-t, vagy tripla "salto mortal"-t. Például a két német lány (egyensúlyozó akrobaták) a vasárnapi három előadás után még reggel három óráig gyakorolt.

Sz: Melyik szerinte a legsikeresebb szám a mostani műsorban?

T: Van akinek a tigrisek tetszenek, van akinek a nagykerék, a bűvész, az akrobatika, a balett — a nézőközönség dönti mindig el, hogy melyik a legsikeresebb.

Sz: Mi volt a legkellemesebb élménye a cirkuszi életben?

T: Kellemes élményem van minden este, amikor el tudom vinni a közönséget abba a világba és abba a fantáziába, ahova én akarom, és az, hogy tudok nyújtani a nézőnek kedves, színes perceket s így tényleg fölvidul, elfelejti bűját, baját és sokan hetekig-hónapokig visszaemlékeznek arra, hogy milyen jól érezték magukat. Ez nekem egy nagyon nagy öröm, ezért élek. Én ma a 65-ik évemben vagyok, színpadon még mindig 25-nek érzem magam és dolgozom... és boldogan csinálom, mert szeretem azt, amit csinálom.

Pozsony Brahms-tisztelete után, Thomán István személye inkább Liszt Ferenc örökségét jelentette. Liszt szelleme először a névelői gondoskodás apró jeleiben lepte meg Bartók Bélát Thomán részéről. Méginkább megmutatkozott ez a körültekintő gondoskodás a tanítvány művészi irányításában. Thomán is, hogy először hallotta játszani, attól kezdve figyelemmel kísérte Bartók sorsát.

Liszt módszeréből származott át Thomán nevelői gyakorlatába az zongoratechnika, kéztartás és mozgás-ökönómia számos tapasztalata.

De különösen Lisztre vallott Thomán módszerének egy alapvető szokása: a művek előjuttatása a növendéknek – mert a tanítványt először a megtanulandó mű egész művészi elmé nyével akarták áthatni. Megkivánta azonban Thomán azt is tanítványától, hogy hallgassa Pest nagy világjáró művészvendégeit, és alkosson véleményt, szűrjön le tanulságot játéukból.

Az első év legnagyobb zenei élményét talán mégis a Wagner későbbi műveivel való megismerkedés jelentette Bartóknak, habár ekkor még nem váltak ösztönzőivé: egyelőre még hallgatott. Önéletrajza erről szűken csak ennyit mond: "Alkotó munkásságom abbana korokban teljesen parlagon hevert ... eltávolodván Brahms stílusától, Wagneren és Liszten át sem tudtam az áhitott új utat megtalálni... Ennek következtében két éven át jóformán semmit sem dolgoztam, és a zeneakadémián csak kitűnő zongorázó hírében éltem". Ebben a hallgatásban része volt Bartók zeneszerzős tanárának, Koessler Jánosnak is.

Eltérően Thomán zenei felfogásától, ortodox módon képviselte a Brahms-iskola alapjait. Bartók útkeresését tanáros meg-nem-értéssel és gyanakvással szemlélte, egy-egy megjegyzésével le is hűtötte kedvét. Ez az állapot 1902. február 12.ig tartott: a Filharmonikus Zenekar aznap mutatta be Richard Strauss "Also Sprach Zarathustra" című szimfonikus költeményét. E mű Bartók saját szavai szerint

"mint a villám" kiragadta "a stagnálásból... a mű engem a legnagyobb elragadtatással töltött el: végre megpillantottam az irányt, amely újat rejt méhében."

Ez idő alatt még egy körülmény hatott Bartók stílusa kialakulására. Akkoriban indult meg az a politikai irányzat, amely a művészeti pályán is tért hódított. Az volt az általános nézet, hogy zenében is valami magyar jellegűt kell alkotni. Ez a felfogás Bartókban is meggyökerezett, és a magyar népzene felé terelte, "azaz afelé, amit akkor magyar népzeneinek tartottak", saját szavai szerint.

E hatások alatt született 1903-ban a "Kossuth" című szimfonikus költeménye. Ennek egész fogalmazása világosan mutatja ihletésének kettős forrását, Strauss programatikus szimfonikus költeményeinek és saját hazafias élményének egybeötvözését.

Programját Bartók maga írta: "A mű tíz, egy mással szorosan összefüggő részletből áll, melynek mindegyikét a kezdetén levő felirat magyarázza". Bizonyos, hogy Strauss szimfonikus költeményeinek gondolatmenetéből, tagolásából vette példáját. A főbb jellemzése a mű elején, különféle helyzetekben való bemutatása a Zarathustra és a Heldenleben mód szerűt követi.

Lényegesen különbözik azonban tőlük abban, hogy a mű alapeszméjét mégsem a hős egyéni sorsa fejt ki, hanem az egyes részeket folyamán mindinkább a nemzet egészének történelmi tragédiája kerül előtérbe. A hetedik részben már a magyar nép gyülekezik, Bartók Arany Toldijának szavait idézteti Kossuth szövegében: "jőjjetek, jőjjetek szép magyar vitézek, szép magyar leventék". A nyolcadik rész az ellenséges haderőt vonultatja fel, torz "Gotterhalte"-dallam hangjára, a kilencedik és tizedik részben pedig a "mindenvége" és a "csöndes minden, csöndes" gyászindulója szinte Vörösmarty Szózatát juttatja eszünkbe: "A sírt, hol nemzet süllyed el, népek veszik körül". A befejező gyászinduló Bartók kialakuló művészi világának olyan jellemző típusát foglalta zenébe, amely egész életén át vissza-visszatért művészetében.

Bartók rövidesen új meg új megoldását keresve a közvetlenül átélt tartalmi és formai, emberi és zenei problémáknak, s eközben a Kossuth-szimfóniát már kissé maga mögött hagyta.

Zeneszerzői működésében egyre világosabban látta maga előtt a Liszt által felvetett kér

dések megoldásának elkerülhetetlenségét. Nem volt kétséges a Liszt zenéjével való szembe találkozás a zene nemzeti jellegének útján is, ha ennek a nemzeti jellegnek igazi tartalmáig és formájáig akart hatolni a század felelős magyar művésze. Ezek az évek befolyásolták a Bartók Rapszódia megírását 1904-ben. A mű már címében is mutatja, hogy szerzője tudatosan választja mesterének a lassú-gyors tételpár összefűzésében Liszt Ferencet. De Bartók eme alkotókorszakának zárókként az "I. Szvit", amely 1905 tavaszán Bécsben készült.

Magyarországon először 1907. május 15-én, a Zeneakadémia új épületének felavatása alkalomával hangzott el. Már a kortársaknak feltűnt a darab felszabadult, harsogó jökedve, főlényes zenekarkezelése, kicsattanó önbizalma. És valóban kétségtelen, hogy az I. Szvitben Bartók a technikai biztonság főlényes örömeivel oldotta meg mindazt, amit a népies műdal zenei anyagával és a már említett inspiráló mesterek zenekari fegyverzetével a XIX. század zenei hagyatékának birtokában megoldhatott.

A strukturális alapelvet, magát a lassú-gyors tételpárt, a "Rapszódia" formálta önálló alkotássá. Vissza közvetlenül Lisztre tekint: az ő kezéből veszi át az ősi szerkezeti minta nemzeti karakterű, szabadságharcos-patrióta hanggal áttelekesített, műzenei feldolgozást. Ösztönzése még évtizedek múltán is újra meg újra alakot ölt Bartók későbbi Rapszodiáiban, a "Kontrasztok" első változatában. Nagyobb, több tételű művek formai dinamizmusának mindvégig végső hajtóereje marad.

A lassú-gyors alapsejt legszilárdabb kikerekítésének az "I. Szvit"-ben választott megoldás, a tétel kontrasztokba zárt, ötrészlű, szimmetrikus elrendezése bizonyult, közepében a két lassú tétel közé zárt "scherzót": ez az elv is Liszt örökségéből származik. Az ötrészlű szimmetria hasonló elrendezése és változata - centrumában a két "scherzo" közé fogott lassú tétellel - később a legváltozatosabb lehetőségeket kínálta éppen Bartóknak alkotói világképe sokoldalú kifejtéséhez és egységbe foglalásához.

Forrásmunkák: 1) Ujfalussy József, "Bartók Béla" - 3. kiadás. 2) Csíkvári Antal, "Zenei kistűkőr" - 2. kiadás. 3) Bónis Ferenc: "Visszatekintés: Kodály Zoltán - Összegyűjtött írások, beszédek, nyilatkozatok. 4) László Ferenc: Bartók dolgozatok. 5) Piller Gedeonné: Bartók Béla: halálának 25. évfordulóján (São Paulo).

HÚROS ÉS ÜTŐHANGSZEREKRE

Bartók Béla emlékének

Dob
dadog.
Dobok.
Nyílt
hegedű
vonít.

Türt,
szaggatott
dallamok
közti
keserű fohász
tétováz:

Erdő sűrűjéből
csillag magasába
ágazott fának
ága roppanása.

Tánc.
Zöld fűvön
tűzözön.
Lánc.
Eszterlánc.

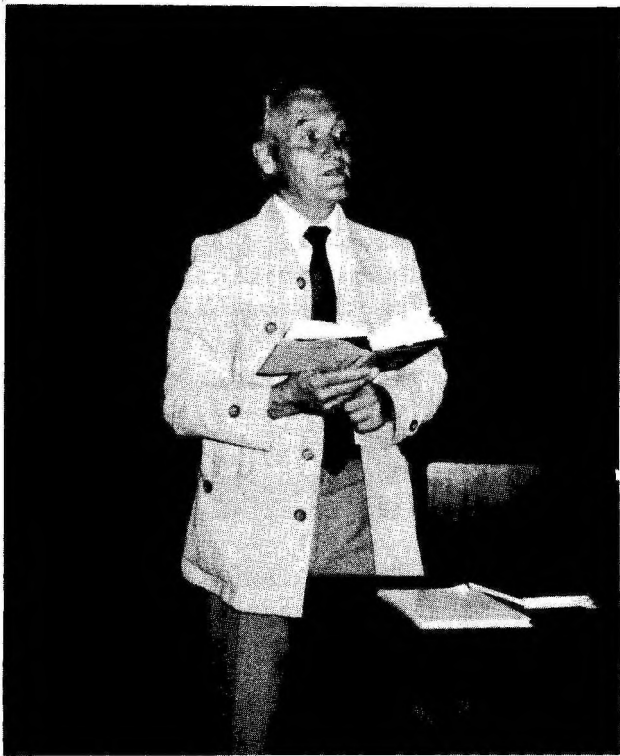
Meteorzuhanás.
Elektronbogarás.
Örvény.
Törvény.
Rend.

Szarvasok futása,
gerlicék bűgása.
Csend.

Nyers fából a hegedű,
él a dob kutyája.
Rügyezik a hegedű.

Dér jön a kutyára.

Kányádi Sándor

Ábel a holtágban

Dr. Tóth László

Amikor Kányádi Sándor kolozsvári magyar költő sok viszontság után újra megérkezett São Paulóba, hogy a Könyves Kálmán Szabadegyetem meghívásának eleget téve, irodalmi estkeretében számoljon be az erdélyi, ill. romániai magyar irodalom helyzetéről, önkéntelenül Tamási Áronnak, a másik nagy erdélyi írónak a halhatatlan figurája, Ábel jutott az eszembe. — Emlékszünk még a Hargitán felnövekedett kis székely pásztorfiúra, aki furfangos észjárásával, ízes beszédével, az igazság melletti feltétlen kiállásával minden olvasót egyszerre meghódított. Miután végig barangolta a Hargita rengetegeit, majd eljutott a Városba, végül hajóra szállt, s Amerikába ment. Mindenhol az igazság bajnoka, a szegények gyámoltója és bátor szöszölője.

Kányádi Sándor és felesége Magda asszony a körülmények szerencsétlen alakulása következtében, csupán egy napot és két estét töltött közöttünk. Okt. 9-én csütörtökön az Evangélikus Egyház előadótermében tartotta meg irodalmi estjét. A szépszámú közönség szinte megbabonázva csüngött a szépen csengő verssorokat recitáló és kommentáló előadón. Szavai nyomán megelevenedtek szülőföldjének, a székelyföldnek apró kis falvai, rengeteg erdei, aztán pársoros versekben rajzolta meg híres magyaroknak,

Bártóknak, Kodálynak, Apáczainak, Szenczi Molnárnak a portréját, majd gyerekverseket recitált, ami tulajdonképpen fő munkaterületére tartozik. Kányádi ugyanis a Kolozsváron megjelenő Napsugár című gyermeklapnak a munkatársa. Utolsó számként Halottak napja Bécsben című hosszabb lélegzetű verset mondta el, melyben azokat az érzéseket próbálta összefogni, melyet az ágostonrendiek templomában Mozart Requiemének a hangjai kavartak fel benne. Misztikus és reális elemek fonódtak össze a zuhatagozó verasorokban. Ősi regősének-türedék sorai keveredtek az atomkatasztrófától való rettegéssel, a Balassi emléket idéző bécsi kávéslány alakja Pázmány nemes veretű szavaival. A hallgatók megdelejezve, a művészi interpretált gyönyörű soroktól lenyűgözve hallgatták Kányádit. — Amikor előadását befejezte, Dr. Gácsér Imre rektor igen meleg hangon méltatta az előadást, s megköszönte Kányádinak, hogy eljött közénk.

Péntek este Pillerék vendégszerető házában jöttek össze a Szeminárium, a Szóval szerkesztői, a cserkészvezetők s a szép erdélyi magyar szó barátai, hogy kötetlen beszélgetésben tájékoztassák Kányádi Sándort a São Pauló-i magyarok kulturális helyzetéről, s kapjanak tudósítást a Romániában élő magyar kisebbség állapotáról. A romantikának és az érzékenységnek a sallangjaitól megtisztítva a maga realitásában is megrázóan rajzolódott ki Kányádi szavai során az az elszánt küzdelem, melyet az erdélyi magyarok folytatnak nyelvük és kulturájuk védelmében. A Nyugaton sokkal jobb körülmények között élő magyar szörványok sokat tanulhatnak és példát vehetnének az erdélyi magyar kisebbségről. Kányádi szavainak állandóan visszatérő refrénje a magyar iskola szükségessége. Csütörtöki előadása során csakúgy, mint a péntek esti beszélgetés keretében, vagy magánjellegű eszmecsereken állandóan hangsúlyozta, hogy a magyar kultúra megtartását a magyar nyelv művelése nélkül nem lehet elképzelni, s magyar nyelvet a fiataloknak megtanítani rendszeres iskolázás nélkül szinte lehetetlen. A hétvégi magyar iskolák megoldása nem tökéletes.

A Pillerék házában összezsúfolódott São Pauló-i magyarok itták a szavakat, melyek Ábel szájából csörgedeztek. Mert Kányádi Sándor úgy járt közöttünk rugalmas léptekkel, fehér hajával ellentétben álló fiatalos arcával mintha a Tamási könyvből lépett volna ki, megmodernizált formában. Ízes beszédével, az igazsághoz bátran ragaszkodó szókimondásával mély nyomot hagyott a szétszórtságban élő magyarok São Pauló-i holtágában.

Emlékezés a Szent Bertalan-napi vérengzésre Széken

Dr. Iványi János

A Romániáról szóló útikönyvek röviden említik Szék (Sic) települést, amely lakóinak népviseletéről és sajátos népdalairól ismert. Lakossága túlnyomóan református vallású magyar. A szétszóródott székieket augusztus 24-e azonban hazavárja szülőfalujukba. Ennek a hívásnak eleget is tesznek, s minden év augusztus 24-én megemlékeznek Szent Bertalan napjáról, vagy ahogyan ők mondják, Birtalan-napról.

Ennek a napnak szomorú jelentőségét a világon általában az 1572. augusztus 24-i párizsi hugenotta mészárlás adja meg. Azt azonban nagyon kevesen tudják, hogy Széknek is megvan a maga szomorú Bertalan-napja. 1717 augusztus 24-én a máramarosi havasokból váratlanul tatárok törtek a mindenfelől dombokkal és kisebb hegyekkel körülvett városra, s a lakosság jelentős részét leöldösték, a menekülőket elfogták, s közülük mintegy 600-at rabszíjra fűzve hurcoltak el. Csak mintegy 100 lakos maradt életben ebben az Árpád-kori településben, amely sóbányái révén korán városi rangra emelkedett, s 1884-ig város is maradt. A megmaradt lakosság 1759-ben határozta el, hogy a várost a föld színéről csaknem eltörölt vérengzés emlékére minden év augusztus 24-én bűjtőt tartanak és három istentisztelettel róják le kegyeletüket az elpusztított ősök iránt. Ezen a napon, így a mostani augusztus 24-én is üszeggyűlt a falu emlékezésre. A ciszterciták által a tatárjárás után épített és csodálatosan felújított református templomba a falu minden részéből már reggel 9 óra körül megindultak a népviseletben öltözött lakosok. A nők fekete ruhában, fekete kendőben, a lányok hajfonatukban befont piros szalaggal és fekete csizmájuk sarkára színes, tulipános motívumokat festve. A gyermekek és

a férfiak fekete csizmában, fekete nadrágban, világoskék lajbiban és rövid szélű szakalalapon mentek a templomba, ahol kerültek, utcák szerinti szigorú ülésrend alapján foglaltak helyet. A lelkész előtt a konfirmandusok csoportja vonult be, ők a szöszelek előtt helyezkedtek el. Az ünnepi prédikációt egy szamosújvári idősebb református lelkész tartotta. A szöszelet, a körust csodálatos széki hímzések díszítik, a falakon helyenként a középkori freskók képei láthatók, melyeket a templom felújításakor találtak meg és állítottak helyre. A kb. másfél óras istentisztelet után a helybeli lelkész ismertette Szék történetét, az írásos emlékek alapján a lelkészek névsorát, a templom történetét a látható freskókkal és részleteiben megemlékezett az 1717-es gyászos eseményről a tatárdúlásról tanúskodó korabeli székiek szó szerint lejegyzett adataira támaszkodva.

A falu több évszázados ünnepe nemcsak a székiek számára bensőséges emlékezés, hanem az odalátogató érdeklődőket is megragadja a mélységes és hittel teli emlékezés, a komoly és méltóságteljes széki nép kegyeletének lesovása az elpusztított elődök iránt.

CONFETTARIA "ODEON"

MAGYAR CUKRÁSZDA

HÁZI MAGYAROS SÜTEMÉNYEK

DOBOS TORTA
RIGÓ JANCSI
MANDULA TORTA
SOMLÓI GALUSKA
KRÉMES BÉLES
TÜRÓS BÉLES
POZSONYI KIFLI
DIÓS BEIGLI
MÁKOS BEIGLI
ALMÁS RÉTES
MEGGYES RÉTES

Tel: 258 5930

R. Maria Antonia, 80 São Paulo

BORBÉLY LÁSZLÓ

Hűtőszekrények és mosógépek javítása és felújítása. — Orvosi rendelők festése.

R. Frederico Abranches, 118 • Tel: 220-0305

Fekete - piros

Kányádi Sándor

leíró költemény, melyet szereztem a kolozsvári Malomárok és Telefonpalota közti járda szigetéről az ezerkilencszázhatvanas-hetvenes esztendőkből csúttörtők és vasárnap délutánonként.

/A széki népviselet fekete-piros: Szerk./

Fekete-piros csúttörtők
és vasárnap délután
— amikor kimenős a lány —,
fekete-piros fekete
táncot jár
a járda szöglete.

Akár a kéz, ha ökölbe kékül.
Zeneszó, énekszó nélkül.
Egy pár lány, két pár lány
fekete-piros fekete
táncot jár.

Kolozsvári telefonház,
száz az ablak, egyen sincs rács,
ki-bejár a világ rajta,
de azt senki sem láthatja.

Egy pár lány, két pár lány
fekete-piros fekete
táncot jár.

A magnó surrog így,
amikor hangtalan másol.

Sír a csizma, sír
a szédítő táncról:
tatár öröm, magyar bánat,
megszóktették a rózsámat.
Ha megnyerte, hadd vigye!
Fekete-piros, fekete
táncot jár
a járda szöglete.

Mintha tutajon, billegőn,
járnák süllyedő háztetőn,
alánerülő szigeten,
úszó koporsófüdölen.
Fejtek fölött neon-ág,
csupa világ a világ!
Eset ég a lámpában,
ecet ég a lán-pá-ban.

Anyám, anyám, édesanyám,
gondot mért nem viselsz reám.

Föl-föllobban
egy-egy dallam,
— amit talán csak én
a botfalu hallhatok,
akiben kézzel-lábbal
mutogatnak a dallamok, —
föl-föllobban
egy-egy dallam,
s mint a gyertya a huzatban
kialszik.
Szamos partján mandulafa
virágozik;
fekete-piros, fekete
táncot jár
a járda szöglete.

Körbe-körbe
majd pörögve
majd verődve
le a földre
föl az égre
szembenézve
sose félre:
egy pár lány, két pár lány
fekete-piros fekete
táncot jár.

Honnan járnak, honnan hozták,
honnan e mozdulat-ország?

Szétlőtt várak piacáról,
csúrföldjéről, még a sátor
vagy a jurta
tülze mellől, röptette föl
a csipők, a csuklók, térdek
katapultja?

Vagy régebből, húszezerből?
Még a nyelv előtti ködből
teremti újra — az őstön?
Akár a szemek mandula-
metszését az anyaméh
szent laboratóriuma?

Honnan járják, honnan hozták?
Honnan e mozdulat-ország?
S milyen titkos adó-vevők
fogják, folyton sugározván,
az egyazon vér és velő
hullámhosszán?

Akár a kéz, ha ökölbe kékül.
Zeneszó, énekszó nélkül.

Egy pár lány, két pár lány
fekete-piros fekete
táncot jár.

A magnó surrog így.
S amit ha visszajátszol?
Koporsó és Megváltó-jászol.

Gyuricza Gábor

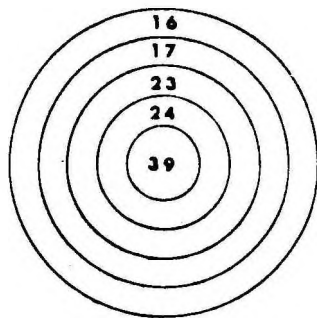
Az októberi "Egy méréssel" című rejtvényünk megfejtését továbbítjuk:

Az ötletes mérnök következő tervét adta elő:

— Kiveszek az első ládából 1, a másodikból 2 stb., a 200.-ból 200 golyóscsapágyat. Az egészet a mérlegre hordatom és lemérem. Ha mindegyik golyóscsapágy Humpher-féle volna, akkor pontosan $1+2+3+\dots+200 = 20.100$ kg-ot mutatna a mérleg. A mérleg azonban n-szer 10 deka eltérést fog mutatni, s ez számomra éppen azt jelenti, hogy az n-edik láda az, amiben a régi típusú golyóscsapágy van. Továbbá, ha a mérleg n-szer 10 dekával többet mutat, akkor a régi típusú csapágy 10 dekával nehezebb, ha n-szer 10 dekával kevesebbet mutat, akkor pedig 10 dekával könnyebb, mint az új.

Tehát például ha 1 kg 50 dkg eltérést mutat a mérleg, meghozzá ennyivel többet, mint 20.100 kg, akkor a régi típusú csapágyak 10 dekával nehezebbek, mint az újak, s a 15. ládában vannak.

Célbalövés

Egy íjász kilő 6 nyilvesszőt és összesen 100 pontot teljesít. Próbálja meg kideríteni, hol találta el a táblát.

(Megfejtés a következő számban).

NOVEMBER 1: A Brazíliai Református Keresztény Egyház szokásos első-vasárnap, koloniális üssejövételén a templomi istentisztelet után a Nagyteremben egyetlen műsor-szám gyönyörködtette a közönséget: Garai János "Obsitos" című költeményén alapuló, másfélórás magyar film, - a "Hári János". Nemcsak örömmel láthattuk viszont a harmincas évek kedvelt színész-gárdáját és jóízűeket nevezhetünk Hári János (Páger Antal) fantasztikus hazugságain, de a film pergése közben itt is, ott is felcsendültek Kodály Zoltán hasonló c. Táncszvitjének örök-szép dallamai. - Kár hogy ismét pontosan erre a naptári szakra háromnapos ünnep esett és így ezt az élvezetes műsort megint aránylag kevés számú közönség láthatta és hallhatta.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik értékes ajándékaikkal, önzetlen munkájukkal és természetesen vásárlásaikkal hozzájárultak az október harmadik vasárnapján megnyílt Karácsonyi Bazárunk sikeréhez és ezzel is megmutatták Egyházunk iránti szeretetüket. - Egyébként vásárunk egész Karácsonyig minden vasárnapi istentisztelet után (délelőtt, délután) nyitva lesz. Megtekinthető és a még mindig számos és szép tárgyból vásárolni lehet. Szeretettel várjuk vendégeinket.

MSzB.

UTAZÁS

Csodálatosan szép kirándulásban lehet része, ha velünk jön archeológiai körútra (Bolívia, Peru, Ecuador, Mexikó, Disneyworld).

Indulás: 1982. január 7.

Érkezés: 1982. jan. 22. vagy 28, vagy folytathatják az utazást egyéb programmal.

Ne habozzék felvilágosítást kérni utazási ügyekben:

BOKODY ANIKÓ

Rua Gabriel dos Santos 652/801

Tel: 67-5597 és 826-7448 - D. Rosely

1956

25-ik évfordulójához ért a magyar kiugrási kísérlet, 1981.okt.23.án, s mint a világon mindenütt élő magyarok, a São Pauló-iak is megemlékeztek erről az eseményről. Október 23.-án a Szent Imre Kollégium előadótermében került sor egy műsoros estre, melyet a Bartók-kórus nyitott meg, Berzsényi Dániel: Forr a Világ című versét, melyet Kodály Zoltán alkalmazott zenére, énekelte. Rióból Dömötör Zsuzsa egy Szabó Lőrinc versselaratótt megérdemelt sikert, amit aztán Bálint Emese zongoraszáma követett, Bartók: Este a Székelyeknél című darabját varázsolván a hallgatóság elé. A São Pauló-i cserkészek szavalókórusukkal folytatták a műsort, a napokban ittjárt erdélyi költő-író, Kányádi Sándor Rega című versét adván elő. Ezt követte Tóth László ünnepi beszéde, melyben objektív hangon, az igazságkeresés szándékát éreztetve számolt be az 56-, és az azt követő évek, a forradalom céljairól, bel- és külföldi visszhangjáról. Ismét a Bartók-kórus következett, melyet Szabó Laci szavlatában Illyés Gyula verse - Egy mondat a Zsarnokságról - váltott.

A műsort a Pántlika Táncegyüttes zárta, megtörvén eddigi szokásait, Kokron Ilona és Gyuricza Gábor közös koreográfiájára Kodály: Székelyfonó c.darabjából a zárójelenetet adták elő. A néptánci-ihletettséggel feldolgozást ragyogóan ellenpontosította a fekete-fehér öltözet, lányokon-fiúkon egyaránt.

A megemlékezést Dr. Gácsér Imre OSB zárta, majd a Himnusz felhangzása kényszerítette a megjelentek szívét egy-ütemre dobogni. Élünk és emlékezünk. (F.Á.)

Megjelent és ingyen átvehető a

Livraria Landy

1982 évi könyvjegyzéke

Válassza ki idejében kedves könyveit és ne feledje: a legszebb, legolcsóbb és legszemélyesebb ajándék
A MAGYAR KÖNYV !!

LIVRARIA D. LANDY - Tel: 255-3272
Rua 7 de Abril, 252 - 5º andar

Dr. Dénes F. Tibor

UROLOGUS

Rendelő: Av. Angélica, 2100 cj.74 tel.: 258-8210
lakás tel.: 864-9395

NOVEMBER 6: "Még Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen" — mondja egy igen bölcs mondás (Lázár Pali bácsitól tanultam). S valóban, manapság semmit sem lehet pénz nélkül csinálni, sőt, ami még szomorúbb, kevés pénzzel sem! Mindenkor, mindenhez, mindenért pénz kell, és sok. Így a szép és fontos cserkészmunkához is. Természetesen nem a cserkészvezetők önzetlenül bedobott szabadideje, türelme és szeretete kerül pénzbe, hanem az elszakadt sátor megfoltozása, a cserkészpark karbantartása, a villany, a víz, az adó, az igen szorgalmas és tiszta embüi házmester fizetése. Ezek már eddig sem voltak kis összegek, most azonban az embüi "Simon Bálint Cserkészpark" területét "városi területté" léptették elős mint "area urbana", magasabb lett az adója!

A lapai "Szeretetház" is örömmel veszi, ha a két szeretetbál között még további segítség érkezik a házhoz.

Ezért szükséges, hogy a Katolikus Nőszövetség időnként megrendezze jótékony-célú vacsoráját.

De hogy is mondja egy másik bölcs mondás? "Jött helyében jót várj!" És ezért van az, hogy ahányszor ezekre a vacsorákra összegyűltünk, eddig még mindig remekül éreztük magunkat!

Saurer Ivánné, Ingrid körültekintő és gondos rendezése révén, a vacsorák mindig finomak, az árak szerények, a terítés elegáns, mondhatnám művészi, a kiszolgálás kifogástalan. A jóbaráti asztaltársaságok kellemes beszélgetéssel töltik ki a fogások közötti időt s mindig van valami meglepetés a deszert előtt. Egy aktuális kis beszéd Emil, Imre vagy Aurélián Atya szájából; egy szeretetteljes pohárköszöntő pl. Kokron Ila néninek, aki hosszú éveken keresztül volt a Katolikus Nőszövetség elnöknője vagy pl. Hársi Sárinak van születésnapja, aki a "Dobó Katicák" közkedvelt parancsnoka, vagy Szabó Béla Ünnepli fiatal házasságának első évfordulóját.

Ingrid a háttérben szervez, idesiet, ott feltűnik, problémákat elsimít, megold, mindent észrevesz, amit kell s valóban szíven viseli, hogy aki a vacsoránkra eljött, valóban jól is érezze magát.

Így aztán minden vacsora után azzal a jóérzéssel indulunk haza, hogy egy igen kellemes estét töltöttünk el együtt.

(Piller Éva)

AZT HISZITEK

Bari Károly

Azt hiszitek, hogy csak én
 ácsorgok fényért és szeretetért
 a város kapuja előtt,
 én korbácsolom a ziháló szél
 hátát átkaimmal és üvöltöm az égis
 kivetettségem siralmait:
 tizenhat évem nem elég
 arra, hogy befogadjatok,
 nem elég arra, hogy fejemről letépjétek
 a megaláztatás pókhálóját?

Sokan várjuk a kapukon kívül,
 hogy bizalmatok rézkrajcárjaival
 megajándékozzatok!

(Holtak arca fölül, 1971)

FESTIVAL DA COZINHA HÚNGARA

ao som dos violinos ciganos de

FEHER SÁNDOR

V. vai saborear as delícias da
 cozinha "magyar"
 preparados pelo chefe

GÜLLNER GYULA

HOTEL JARAGUÁ

7 a 13 de dezembro

RUA MAJOR QUEDINHO 44 - CENTRO

RESERVAS PELOS TELEFONES:
 256-6633 E 287-5422

PREÇO: Cr\$ 2.100,00

(incluindo ceia, show e estacionamento)